

LUGEJAD VÄLJASTPOOLT ÜLIKOOLI

Ilme Reintam

Käesolevas käsitluses on vaadeldud neid ankeete, mille tähtjateks on lugejad väljastpoolt Tartu Ülikooli, s.t. EPMÜ (tookord EPA) üliõpilased, õppejõud ja teadurid, TA töötajad, õpilased, pensionärid ja grupp üldnimetuse all "muud". Kolmandas küsitlusvoorus laekus selliseid ankeete kokku 108 ja need jagunevad järgmiselt: TA - 17, EPMÜ - 16, pensionärid - 6, õpilased - 26, "muud" - 43.

Kuna kahes esimeses küsitlusvoorus ei olnud eraldi välja toodud õpilasi, pensionäre ja esimeses ka TA töötajaid, siis on järgnevas lähemalt vaadeldud ainult 1989.a. ankeete. Kahjuks on laekunud ankeetide arv väike, representeerimaks neid lugejagruppe kui tervikuid.

Eesti Teaduste Akadeemia 17-liikmeline grupp esindab kõrgharidusega spetsialiste (valdavalt teadurid). Peaaegu võrdselt on esindatud 3 erialade rühma - täppisteadused, bioloogia-põllumajandus ja ajalugu-filoloogia. Lugejastaaž on küllaltki soliidne, ulatudes 3-st 44 aastani (keskmiselt 18). Lugejate vanus kõigub 22-st 66-ni (keskmiselt 43). Mehi on 15, naisi 2.

Eesti Põllumajandusülikoolist on ankeedid esitanud 14 üliõpilast ja 2 õppejõudu. Esindatud on kõik teaduskonnad peale põllumajanduse mehhaniseerimise, igast 1-3 inimest. Üliõpilased on esimeselt kolmelt kursuselt, mis on ka arusaadav, kuna enamik vanemaid kursusi on ankeedi täitmise perioodil juba praktiliselt väljaspool Tartut. Keskmine lugejastaaž on 3 aastat. Grupi keskmine vanus on üliõpilastel 22,5, õppejõududel 34 aastat. Mehi on 12, naisi 4.

6 pensionäri on keskmiselt 65 a. vanad, pooled mehed ja pooled naised. Lugejastaaž on keskmiselt 13 a. See on eeldatavast väiksem, kuid ankeedi täitnute hulgas on 2 inimest (s.o. 1/3), kes on lugejaks tulnud alles pensioniea saabudes ja see viib alla keskmise staaži, mis mõnel ulatub 30 aastani.

Õpilased on esindatud küllaltki suurearvuliselt, 26 inimesega. Nagu arvata võib, on nende lugejastaaž väike, alla 2 aasta. Vanus keskmiselt 17 aastat, neist üks 10-aastane ja ülejäänud 15-19 a. Titarlapsi on 16 ja noormehi 10.

43 inimest kuulub alajaotusse "muud". Nende hulgas on esindatud tööstuse ja ehituse alal töötajad (6), põllumajanduse ja metsanduse alal töötajad (5), meditsiinitöötajad (5), žurnalistid, filoloogid (7), pedagoogid (5), õppejõud ja üliõpilased väljaspool Tartut asuvatest kõrgkoolidest (6), kultuuriasutuste (teatrid, muuseumid, raamatukogud) töötajad (7) ja koduperenaised (2).

Keskmiselt on nad olnud meie lugejad 10 aastat, 1/5 seejuures üle 20 aasta. Võib arvata, et see grupp külastab raamatukogu üsna ebaregulaarselt, elavad ju paljud neist väljaspool Tartut. Nad on ankeedi täitmise eelisel nädalal viibinud raamatukogus keskmiselt 7,3 tundi, kuid 2 inimest ä 40 tunni ja 3 ä 20-24 tunniga on ilmselt tõstnud keskmist, mis muudu oleks olnud tunduvalt väiksem. 11 inimest polnud eelneval nädalal üldse raamatukogus käinud. Vanus 20-55 a., keskmiselt 34,7 a. Sooliselt on ülekaalus mehed - 27, naisi on 16.

Raamatukogu kasutajatena on vaadeldud gruppidel mõningaid erinevusi. Kõrgharidusega lugejate (TA ja "muud") huvides on esikohal teaduskirjandus erialalt ja sellega piirnevate aladelt ning teatmekirjandus; EPMÜ-st pärit lugejatel aga erialane õppe- ja teaduskirjandus ning teatmekirjandus; pensionäride põhiliseks huviobjektiks on ilukirjandus. Õpilastest lugejagrupp püüab ilmselt uudishimulikult tutvuda raamatukogus kõigega, sagedamini märgitakse ilukirjandust, erialast õppekirjandust ja teatmekirjandust, kusjuures kasutamise sagedus on samuti väga varieeruv. Kõik lugejagrupid loevad küllalt palju ajalehti-ajakirju ning tutvuvad uudiskirjandusega, kuigi neid pole ükski grupp asetanud esikohale. Mikro- ja fonomaterjale on kasutanud üksikud ja sedagi harva.

Hinnang lugejate poolt nõutavate raamatute valiku kohta on samuti gruppidel erinev. TA ja "muud" loevad raamatute valiku rahuldavaks kuni heaks, umbes 20% isegi halvaks ja 60-st inimesest on ainult üks, kes peab seda rikkalikuks. EPMÜ grupi hinnang on samuti keskmiselt hea kuni rahuldav, kuid halvaks ei hinda raamatute valikut keegi. Pensionäride jaoks on raamatute valik hea kuni rikkalik. Õpilastel esineb kõiki hinnanguid, keskmine jääb 4- juurde.

Hinnang avariiuulitel paiknevale kirjandusele on enam-vähem samasugune, väljaarvatud grupil "muud", kus 30% vastanuist hindab seda väga heaks.

Teabeallikatest on kõige enam kasutatavaks muidugi kataloogid (90-100%), siis süstemaatilise kataloogi aineloom ja umbes pooltel uudiskirjanduse kartoteek. TA grupp kasutab sagedamini ka erialaseid bibliograafiaid. Kõige mitmekülgsemad kasutajad - õpilased on märkinud ankeetides k õ i k i teabeallikaid, teistest vähem siiski erialaseid infolehti, bülletäänne välisperiodika ja autoreferaatide kohta, erialaseid bibliograafiaid ja TÜ bibliograafia aastaraamatuid.

Kataloogidest kasutatakse kõige enam raamatute tähestik- ja süstemaatilisi katalooge, TA grupil ja õpilastel on vaja läinud ka periodika tähestikkatalooge.

Kataloogide kasutamisel ei vaja 25-30% üldse konsultandi abi, v.a. pensionärid, kes kõik aeg-ajalt või harva abi vajavad. Kõikidest vaadeldavatest ankeetidest, s.o. 108-st on vaid neljas märgitud, et kataloogide kasutamisel vajatakse sageli konsultandi abi.

Senikorraldatud lugejaüritustest on osa võetud vähe - umbes pooled pole külastanud neist mitte mingisuguseid. Kõige aktiivsem on olnud õpilaste rühm, kus 26-st on näit. 11 käinud loengutel, 10 - kohtumistel kirjanikega, 9 - näituste avamisel jne. Kuid ka siin, nagu teisteski gruppides, eralduvad selgesti "aktiivsed", kes on huvi tundnud paljude lugejaürituste vastu. Lugejaüritustest on eelistatumad olnud kohtumised kirjanike, teadlaste ja poliitikategelastega. Hinnangud senitoimunule on valdavalt piirides hea - rahuldav, õpilastel on siingi esindatud kogu hindedkaala.

Ka perspektiivis ei soovita eriti aktiivselt lugejaüritustest osa võtta. Eelistatakse jälle kohtumisi kirjanike, poliitikategelaste ja teadlastega. Informiinidest ei olda peaaegu üldse huvitatud. Aga õpilased oma nooruslikus maksimalismis soovivad edaspidi lugejaüritusi külastada üpris aktiivselt - ainult kaks ei tunne nende vastu üldse huvi. Esikohal on kohtumised kirjanikega (73%), kirjandusõhtud (46%), kohtumised poliitikategelastega (42%) jt. Informiine ei taha aga seegi grupp. 1987.a. informiin ongi jäänud raamatukogus viimaseks.

Kui vaadelda, millistes keeltes loetakse, siis (kuivõrd ankeedid on täidetud valdavalt eesti keelt kõnelevate lugejate poolt) on eesti keel esikohal praktiliselt 100%-ga. Ke-

ne keel on 95-100%-liselt märgitud TA-l, EPMÜ-l ja "muudel"; inglise keel TA-l 65%-ga, EPMÜ-l ja "muudel" 50%-ga; saksa keelt märgivad 53%-ga TA ja 50%-ga "muude" ankeedid, teisi keeli kasutatakse vähem. Pensionärid loevad põhiliselt eesti keeles, teistes keeltes vaid 1-2 inimest. Õpilaste juures toovad ankeedid küllalt selgesti välja 1969.a. koolide taseme võõrkeelte õpetamisel. 100%-l eesti keel on loomulik, kuid ainult 58%-l vene, 34%-l inglise, 30%-l saksa ja 19%-l soome keel näitavad selle lugejagrupi ilmseid puudujärke võõrkeelte oskuses.

Lugejad on kasutanud erinevaid keeli (k.a. eesti keel) järgmiselt (keskmine näitaja): TA - 3,8, "muud" - 3,4, EPMÜ - 3,0, õpilased - 2,5, pensionärid - 2,0.

Suhtlemine raamatukoguga ja hinnang selle töö kohta on gruppidel erinev. TA, EPMÜ, pensionärid ja "muud" arvavad, et suhtlemine raamatukoguga on olnud neile meeldiv, kahele inimesele neutraalne, ja ei ole ühtegi, kellele see oleks raskendatud või ebameeldiv. Üsna üllatavalt hindavad suhtlemist raamatukoguga õpilased. Kui enamikule, 16 inimesele õpilasgrupis on see olnud meeldiv, viiele neutraalne, siis neli õpilast leiavad selle olevat raskendatud ja üks koguni ebameeldiva. Milles on küsimus - kas selles, et õpilane n.-õ. "kaotab pea" keerulises raamatukogusteemis? Üliõpilasi ju instrueeritakse lugejaks astumisel ja õpetatakse raamatukogu kasutama, õpilased aga üldjuhul "visatakse üksikult vette" ja võib-olla kõik ei õpigi kohe ujuma? Võib-olla aga koheldakse noori töötajate või isegi kaaslugejate poolt vahel veidi üleolevalt ja see on tekitanud tõrjutu tunde?

Küsimusele - kuidas on raamatukogu töö muutunud viimase 2-3 aasta jooksul - vastatakse üsna üksmeelselt: 75-88% (pensionäridest 100%) arvab, et töö on jäänud samale tasemele, ja 12-25% - et on muutunud paremaks. Kuivõrd õpilaste lugejastaz on alla 2 a. ning sellele küsimusele on vastanud ca 1/3, siis neid vastuseid arvesse ei ole võetud.

Ankeedi küsimustele - "mis teid meie raamatukogus kõige rohkem häirib või röömustab" ja "milline tööloik raamatukogus vajab kõige suuremat korrigeerimist" - on palju ja erinevaid arvamusi, kuid kahjuks on raske välja tuua väga selgeid erinevusi erinevate lugejagrupide arvamuste vahel.

Mis häirib lugejat raamatukogus kõige enam? Siin ja edaspidi võiks vastused jagada kahte suurde rühma: ühed, mis puudutavad raamatukogu kui hoonet koos interjööri, olme ja

muu taolisega; ja teised, mis vaatavad raamatukogule sisuliselt kui raamatute kogule koos selle kasutamisega seonduvate probleemidega.

Häirivana mainitakse vana ja kulunud inventari; rahul ei olda lampidega, mis sumisevad ja on liiga eredad, ventilatsiooniga - eriti kabiinides; mainitakse palavust ja liiga madalaid lagesid; päris mitut häirivad tilkuvad laed vihma ajal; kõrgharidusega spetsialistid on maininud suitsetamisruumi puudumist ja sellega seotult suitsetamist WC-des. Paljudele ei meeldi kõva jutt lugemissaalides ning ebakultuurusus (näit. istumine laudadel). Ebameeldivaks peetakse, et raamatukogusse ei või siseneda mapi või "diplomaadiga". Kümnekond vihjet on kohviku aadressil: et see suletakse vara ja on pühapäeviti kinni; pahandatakse halva kohvi ning pikkade järjekordade üle.

Raamatukogu sisulise töö kohta on häirivana mainitud järgmist: raamatukogu lühike lahtioleku aeg, pikad pühadevaheajad ning ebasobiv suvine graafik; raamatute puudus ja väike valik, eriti väliskirjanduse osas; raamatute ja mitme ajakirja aastakäikude kadumine avariifutitelt; välisajalehed ja -ajakirjad saavad suure hilinemisega; osa kirjandust on pidevalt välja laenatud ja seda tuleb korduvalt tellida; suur on ajakulu tellitud raamatute ootamisel (seda mainib iga kümnes, ja kõige rohkem õpilased); raamatutest ja ajakirjadest rebitakse ja lõigatakse lehti välja; puudub koha-pealne (ja töökorras) paljundusvõimalus; arvutiklass on väike ning aegunud; paari inimest häirib mõne töötaja järsk suhtumine, ka eesti keele oskuse puudumine; viis inimest, nende hulgas kaks õpilast ja kaks üliõpilast, arvavad kogu süsteemi olevat liiga keerulise. Ühtegi märkust raamatukogu sisulise töö kohta ei tee pensionärid ega kunstirahvas, neile tundub olmeline pool olevat olulisem.

Rohkem tuuakse esile röömustavaid külgi. Viis lugejat loevad röömustavaks raamatukogu olemasolu üldse. 13 inimest mainib siin valitsevat head, asjalikku, isegi fantastilist õhkkonda ning meeldivat miljööd töötgemiseks. Rahu ja vaikust loetakse üheks peamiseks (mainitakse 20 korral), aga ka valgust, puhtust, korda, mugavust, avarust, puhast õhku, rohelisi taimi ning "mullikesi katustel". 18 ankeedis rõhutatatakse töötajate viisakust, vastutulelikku, sõbralikku, tähelepanelikku, kiiret ja üldse meeldivat suhtumist lugejasse ning mainimata ei jää ka teenindajate naeratused. Viiel kor-

ral tuuakse positiivsena esile kohvikut, selles valitsevat õhkkonda ja lühikest (!!) järjekorda.

Raamatukogu sisulise töö poole pealt loetakse rõõmustavaks küllalt suurt raamatute valikut, perioodika suurenenud valikut, ajalehti, uudiskirjandust. Eraldi mainitakse pagulaskirjanduse ja erifondide kättesaadavust. Kiidetakse ka avariitulite valikut, kust piisava ajavaru korral leiab vastuseid paljudele küsimustele. Paar inimest märgib lugejatriitust (näitused, konverentsid), paar kriipsutab alla arvutiklassi olemasolu ning üks üliõpilane võimalust lindistada muusikat. Selle küsimuse kokkuvõtteks sobiks vast ühe ligi 60-aastase bioloogi arvamus: tulen siia hea meelega nagu koju.

Vaadeldes tööloike, millised vajavad kõige rohkem korrigeerimist, näeme, et siin loetakse peamiseks mitte olmelisi, vaid sisulisi probleeme. Olmeprobleemidest tuuakse välja vaid lobisemist lugemissaalides ning suitsetamisruumi vajadust, WC-de korda ja puhtust, kottide hoidu garderoobis ja kohvikut koos selle pika järjekorraga. Üks üliõpilane tahaks raamatukogus näha ka aktiivse puhkuse võimalusi basseini, tenniseväljaku ja tantsusaali näol.

Raamatukogu sisulistest tööloikudes oodatakse väliskirjanduse paremat komplekteerimist ja tõsise teaduskirjanduse komplekteerimist röhkemates eksemplarides; ajakirjade osas soovitatakse teatud fundamentaalseid teadusajakirju tellida pidevalt, et ei esineks lünki. Korrigeerimist vajavad kataloogid ja need tuleks panna arvutisse. Kõige rohkem - 13 inimest, peamiselt õpilased - viitavad aeglasele teenindamisele. Vajatakse töökorras paljundusvõimalust, paremat tehnilist varustatust mikrofilmide vaatamiseks ning fonoteegis. Jälle mainitakse lehtede väljarebimist ning raamatute kadumist, soovitatakse leida võimalusi, et mõni raamat ei saaks olla aastaid ühe lugeja käes. Arvatakse, et korrigeerida tuleks õppekirjanduse jaotamist sügisel. Ja mainitakse vajadust anda lugejale rohkem infot raamatukogu kasutamise kohta - mõeldud on ilmselt infolehte.

Kuigi soovitusi töö parandamiseks on päris palju, on tunda kõikide käesolevas artiklis vaadeldud lugejagruppide positiivset ja heatahtlikku suhtumist raamatukogusse tervikuna.

BENUTZER VON AUßERHALB DER UNIVERSITÄT

Zusammenfassung

Ilme Reintam

Im Aufsatz werden die Fragebögen betrachtet, die von Benutzern von außerhalb der Universität ausgefüllt wurden, d.h. von Studenten, Lehrkräften und Wissenschaftlern der Estnischen Landwirtschaftlichen Hochschule, von Mitarbeitern der Akademie der Wissenschaften, von Schülern, Rentnern und einer Gruppe unter der Gesamtbeneennung "Sonstige" (überwiegend Spezialisten mit Hochschulbildung). Insgesamt gab es 108 solche Fragebögen.

Als Nutzer der Bibliothek weisen die betrachteten Gruppen einige Unterschiede auf. Die Interessen der Leser mit Hochschulbildung betreffen vorwiegend wissenschaftliche Fachliteratur und Literatur von Randgebieten sowie Nachschlagewerke; die Angehörigen der Estnischen Landwirtschaftlichen Hochschule interessieren sich vornehmlich für fachliche Wissenschafts- und Studienliteratur; die Rentner sind hauptsächlich an Belletristik interessiert. Die schülerischen Leser sind offensichtlich bestrebt, alles neugierig kennenzulernen.

Auch die Urteile über die Auswahl der benötigten Literatur sind bei verschiedenen Gruppen unterschiedlich ausgefallen. Die Mitarbeiter der Akademie der Wissenschaften und "Sonstige" halten die Buchauswahl für ausreichend bis gut, an die 20% sogar für schlecht. Die durchschnittlichen Bewertungen der Gruppe der Estnischen Landwirtschaftlichen Hochschule sind gleichfalls gut bis ausreichend, doch als schlecht hat die Literatúrauswahl niemand eingeschätzt. Für Rentner ist die Auswahl der Bücher gut bis reichlich. Bei Schülern kamen alle Bewertungen vor.

Die Urteile über die Freihandliteratur der Lesesäle sind im wesentlichen gleichlautend, ausgenommen bei der Gruppe "Sonstige", von denen nahezu ein Drittel die Freihandbestände mit "sehr gut" bewertet.

Von den Informationsmitteln sind die meistbenutzten selbstverständlich die Kataloge (90-100%). Es folgen das Schlag-

wortregister des systematischen Katalogs und etwa bei der Hälfte der Befragten die Kartei der Neuerwerbungen. Die Gruppe der Akademie der Wissenschaften benutzt öfter auch Fachbibliographien. Die Schüler haben den Gebrauch von allen Informationsmitteln angegeben.

Von den Katalogen benutzt man am häufigsten die alphabetischen und systematischen Kataloge für Bücher. Die Mitarbeiter der Akademie der Wissenschaften und Schüler haben auch den alphabetischen Katalog für Periodika für ihre Literatursuche herangezogen.

An den in der Bibliothek durchgeführten Benutzerveranstaltungen hat man sich wenig beteiligt - etwa die Hälfte hat keine Veranstaltung besucht. Die aktivste ist die Gruppe der Schüler gewesen. Mehr hat man Treffen mit Schriftstellern, Wissenschaftlern und Politikern besucht. Die bisher stattgefundenen Veranstaltungen bewertet man mit "gut" oder "befriedigend". Auch in Zukunft wünscht man nicht besonders aktiv an der Leserveranstaltungen teilzunehmen. Wiederum bevorzugt man Treffen mit Schriftstellern, Politikern oder Wissenschaftlern.

Die betrachteten Gruppen lesen Literatur in 2-4 Sprachen, einschließlich des Estnischen. Die betreffenden Fragebogenantworten der Schüler zeugen von mangelhaften Fremdsprachenkenntnissen dieser Lesergruppe.

Die Benutzung der Bibliothek ist für alle außer den Schülern angenehm gewesen. 20% der Schüler aber halten das für erschwert oder unangenehm. Nach Ansicht der Mehrzahl der Befragten ist die Arbeit der Bibliothek auf das gleiche Niveau geblieben, und etwa ein Viertel findet, daß es besser geworden ist.

Die Antworten auf die Fragen - "Was Sie in unserer Bibliothek am meisten stört oder freut?" und "Welcher Arbeitsbereich ist in der Bibliothek am meisten verbesserungsbedürftig?" - sind verschieden, und leider ist es schwer, deutliche Unterschiede zwischen den Gruppen vorzulegen. Die Aussagen kann man in 2 große Gruppen einteilen: diejenigen, die das Bibliotheksgebäude, das Interieur und die Arbeitsbedingungen in der Bibliothek betreffen; und andere, die die inhaltliche Bibliotheksarbeit, den Buchbestand und die Probleme der Benutzung betrachten.

Man ist der Ansicht, daß den größten Verbesserung die Arbeitsbereiche bedürfen, die inhaltliche Probleme der Biblio-

theksarbeit betreffen. Man nennt die Erwerbung der Literatur, verbesserungsbedürftig sind die Kataloge, und sie müßten in den Computer eingegeben werden. Es gibt auch Hinweise auf die langsame Bedienung. Der Benutzer braucht gute Bibliothekstechnik (Kopierer, Lesegeräte für Mikrofilme, Einrichtung der Fonothek). Wenn auch die Anzahl der Benutzerhinweise recht groß ist, so ist doch eine vollkommen positive und wohlwollende Einstellung zur Bibliothek zu fühlen.

ВНЕУНИВЕРСИТЕТСКИЕ ЧИТАТЕЛИ

Резюме

Ильме Рейнтам

В статье анализируются анкеты, заполненные внеуниверситетскими читателями, т. е. студентами, преподавателями и научными сотрудниками ЭСХУ, сотрудниками АН, школьниками, пенсионерами и представителями так называемой группы "другие" (в основном специалисты с высшим образованием). Всего таких анкет было 108.

Между этими группами читателей замечены некоторые отличия в пользовании библиотекой. Интересы читателей с высшим образованием (АН и "другие") касаются прежде всего научной литературы по их специальности и справочной литературы из граничащих со специальностью областей науки; студенты и сотрудники ЭСХУ интересуются специальной учебной, научной и справочной литературой; основной интерес для пенсионеров представляет художественная литература. Школьники, очевидно, пытаются охватить все новинки по "модным" для них направлениям.

Оценка читателями возможного выбора книг, предоставляемого библиотекой, также различается по группам. Читатели - сотрудники АН и "другие" считают этот выбор удовлетворительным и хорошим, около 20% - даже плохим. Оценки группы ЭСХУ в среднем хорошие и удовлетворительные, неудовлетворительным выбор не назвал ни один человек. Пенсионеры довольны выбором художественной литературы: "хороший" и "богатый". Оценки школьников различны.

Оценки литературы открытого доступа примерно такие же, не считая группы "другие", где почти треть ответивших оценили

данный фонд очень высоко.

Из справочных источников наиболее популярны, безусловно, каталоги (90-100%), затем идет предметный указатель систематического каталога, примерно половина читателей пользуется картотекой новых поступлений. Группа АН часто обращается и к отраслевой библиографии. Школьники прибегают ко всем справочным источникам.

Из каталогов чаще всего используются алфавитный и систематический. У группы АН и школьников стал популярным алфавитный каталог периодических изданий.

Около половины респондентов не принимало участия ни в одном организованном библиотекой мероприятии. Самыми активными были школьники. Наибольший интерес вызвали встречи с писателями, учеными и политическими деятелями: оценки находятся в границах хорошо-удовлетворительно. В перспективе также не предвидится активное участие в читательских мероприятиях, за исключением уже названных творческих встреч.

Читатели рассматриваемых групп читают на 2-4 языках, включая эстонский. Анкеты ученической группы показывают очевидное недостаточное владение иностранными языками.

У всех, кроме школьников, общение с библиотекой было приятным. 20% учеников встречало в этом общении затруднения или у них были неприятные моменты. Большинство отвечавших считает, что работа библиотеки осталась на прежнем уровне, и лишь четверть читателей отметила улучшение.

В ответах на вопросы анкеты "Что в библиотеке Вам больше всего мешает или нравится?" и "Какой участок библиотечной работы требует корректировки?" мнения были очень разнообразны, к сожалению, их трудно классифицировать по читательским группам. Ответы можно разделить на две категории: 1) касаю- щиеся здания, интерьера и бытовых условий в библиотеке, 2) организация работы, фонда и его использования.

Более всего требуют корректировки виды библиотечной работы, связанные не с бытом, а с качеством обслуживания. Упомянуты комплектование, система каталогов и их перевод в компьютер. Для обслуживания читателей требуется техника (для копировальных работ, чтения микрофильмов, а также для фонотеки).

Если пожеланий много, значит читатели восприняли опрос доброжелательно и к библиотеке относятся заинтересованно.